

СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЕРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ В УПРАВЛІННІ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

О. М. Старенька

ОНЕУ, вул. Преображенська, 8, м. Одеса, Україна, 65082,

e-mail: starenkajaolja@rambler.ru

Сучасний стан промисловості свідчить про те, що на мікроекономічному рівні існує ще багато проблем, які призводять до негативних фінансових результатів. Зрозуміло, що існує багато факторів, як, наприклад, конкуренція, дуже високі податки, низький попит на продукцію, недостатня кількість оборотних засобів та недосконалість законодавчої бази. Але однією із головних проблем являється відсутність у системі управління підприємством оперативного управління, зокрема, ефективної системи контролю, що призводить до непогодженості дій працівників, відсутності єдиної бази даних та централізованого управління інформаційним забезпеченням. А постійне її функціонування може бути забезпечене завдяки створенню досконалої системи оперативного контролю, що має сприяти досягненню цілей з мінімальними витратами, а це дасть можливість підвищити фінансову стійкість та конкурентоспроможність підприємства.

Дослідники, які займалися цією проблемою в різні роки, одержали важливі для теорії та практики контролю результати, які актуальні і в сьогоденних умовах. Так, Валуєв Б.І. виділив та дослідив аспекти контролю, що характеризують його як функцію оперативного управління підприємством. Ним було розглянуто оперативне управління з точки зору системного підходу; визначено пріоритетне значення функції контролю в системі оперативного управління, яка дає можливість забезпечити цілісність і життєдіяльність, завдяки введенню її у всі центри прийняття рішень та відповідальності; поглиблено та уточнено існуючі класифікації контролю зі зміщенням акцентів у сторону тих

характеристик, які визначають місце контролю в системі оперативного управління; визначено, що організація оперативного контролю повинна ґрунтуватися на єдиних принципах, які дозволяють зберегти цілісність системи контролю та ефективно вирішувати управлінські завдання у часі та повинна створюватися із загальної логіки розвитку організації оперативного управління; означено проблеми розвитку організації оперативного контролю та виділено економічні, організаційні та інформаційні передумови, які впливають на ефективність системи оперативного контролю [1].

Всі попередні результати використані Суварно Р.В. при написанні дисертації, тільки з деякими уточненнями та доповненнями: в визначенні цілі та головних завдань оперативного контролю зроблено акцент на усунування відхилень фактичного стану об'єкту контролю від нормативних, планових та інших характеристик, у відповідності до яких він повинен функціонувати; серед передумов виділено ще дві групи – виробничі та кадрові; розроблено модель організації оперативного контролю [2].

Інші науковці наводять модель організації оперативного контролю для ефективного процесного управління діяльністю підприємства, яка включає в себе три етапи: постачання та зберігання ресурсів, виробниче споживання та реалізацію готової продукції. Відповідно до виділених етапів виділяють напрями оперативного контролю [3, с.187]. Запропонована модель враховує контроль основних виробничих процесів, але не торкається інших сфер діяльності, які теж відіграють важливу роль у тому, щоб процес виробництва взагалі здійснювався.

Отже, всі попередники внесли певний вклад в розвиток теорії та практики оперативного контролю. Результати їх досліджень складають потужну теоретичну основу для здійснення оперативного контролю економічних об'єктів в практиці управління промисловими підприємствами, де також на сьогоднішній день існує багато проблем.

Результати дослідження стану організації оперативного контролю на машинобудівних підприємствах Одеського регіону показали, що на обстежуваних підприємствах: не розробляється схема ведення контролю. Її відсутність є

результатом ігнорування в його організації попереднього дослідження структури об'єкту та взаємозв'язку окремих його частин; на багатьох підприємствах відсутні стандарти, положення, посадові інструкції, що регламентують порядок ведення контролю; на підприємствах не існує нормативних документів, що зобов'язують робітників різних відділів та служб здійснювати контроль; не встановлено зв'язок контролю з часом здійснення господарських операцій. Оперативний контроль дуже часто носить спонтанний характер, що знижує його цілеспрямованість у виявленні негативних відхилень.

Отже, головними напрямками вдосконалення організації контролю промислових підприємств є затвердження на законодавчому рівні організаційних рішень щодо проведення контролю на підприємствах; структурна перебудова організаційних форм контролю для вирішення нових завдань; впровадження методичних вказівок по внутрішньому контролю на промислових підприємствах; налагодження системи планування контрольних заходів на підприємстві; визначення чітких правил здійснення оперативного контролю на підприємстві.

Тому за відсутності офіційних рекомендацій кожне підприємство має самотійно вирішувати як буде здійснюватися контроль на підприємстві, керуючись досвідом вітчизняної та зарубіжної практики. Вітчизняним науковцям необхідно розробити та запропонувати такі концепції систем внутрішнього контролю, які будуть орієнтовані на ринкову систему господарювання та мають враховувати специфіку національної економіки.

Список використаних джерел.

1. Оперативный контроль экономической деятельности предприятия / Б. И. Валуев, Л. П. Горлова, Е. Л. Зернов и др. – М. : Финансы и статистика, 1991. – 224 с.
2. Суварно Р. В. Развитие организации оперативного контроля экономической деятельности промышленного предприятия : дис. ... канд. экон. наук : 08.06.02 / Р. В. Суварно ; ОГЭУ. – Одесса, 1998. – 153 с.
3. Кошкарів С. А., Бачинський В. І., Куцик П. О. Внутрішньогосподарський оперативний облік і контроль у системі управління діяльністю виробничих підприємств / С. А. Кошкарів, В. І. Бачинський, П. О. Куцик. – Чернівці : Золоті литаври, 2012. – 264 с.